

Αθήνα, 24 Νοεμβρίου 2020

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς την κ. Υπουργό Πολιτισμού και Αθλητισμού

Θέμα: Κήποι, Ιωαννίνων: Μνημεία σε άμεσο κίνδυνο στην καρδιά του Ζαγορίου

Η περιοχή των Ζαγορίων στην Ήπειρο είναι μια από τις τελευταίες περιοχές στην Ελλάδα που διασώζονται αυθεντικά οικιστικά σύνολα της μεταβυζαντινής και Νεότερης περιόδου. Αυτό γίνεται ακόμη πιο σημαντικό αν συνυπολογίσουμε ότι βρίσκονται στο Εθνικό Πάρκο Βόρειας Πίνδου και η περιοχή έχει κηρυχθεί πρόσφατα γεωπάρκο UNESCO. Παρόλα αυτά, τα δημόσια μνημεία της παλιάς πρωτεύουσας του Ζαγορίου, των Κήπων Ιωαννίνων, βρίσκονται σε εγκατάλειψη και κίνδυνο κατάρρευσης.

Οι Κήποι είναι προικισμένοι με λιθόστρωτα καλντερίμια, δημόσιες θολωτές και στεγασμένες βρύσες, αποκλειστικά πέτρινα σπίτια, συμπεριλαμβανομένης της οικίας Σωτηρόπουλου, του παλαιότερου κτίσματος του Ζαγορίου, γεφύρια του 18ου αιώνα, το ρολόι και το ψηλό καμπαναριό, την Εκκλησία του Αγίου Νικολάου (1779) και τη Μονή Μπάγιας (1620).

Οι κάτοικοι της περιοχής που βασίζονται κυρίως στον τουρισμό, εσωτερικό και -σε ένα μικρό ποσοστό- εξωτερικό, έχουν δεχτεί σοβαρότατο πλήγμα λόγω της οικονομικής και υγειονομικής κρίσης.

Το Εθνικό Πάρκο Βίκου-Αώου θεσμοθετήθηκε το 1973 και εντάχθηκε στο Παγκόσμιο Δίκτυο Γεωπάρκων της UNESCO μαζί με τα μονοπάτια του Ζαγορίου το 2010. Η ένταξη της περιοχής ως πολιτιστικό τοπίο στον Κατάλογο της Παγκόσμιας Κληρονομιάς της UNESCO θα αποτελούσε αδιαμφισβήτητα μοναδική διαφήμιση για τον τουρισμό της περιοχής σε παγκόσμια κλίμακα.

Με βάση τα παραπάνω ερωτάται η κα Υπουργός:

1. Ποιες ενέργειες έχουν γίνει έως τώρα για την προβολή της σπάνιας πολιτιστικής κληρονομιάς των Κήπων, Ζαγορίου;

2. Ποιες ενέργειες έχουν γίνει ώστε τα μνημεία (νεότερα και βυζαντινά/ μεταβυζαντινά) τα οποία χρήζουν άμεσης αποκατάστασης να σωθούν από την φθορά του χρόνου και να αναδειχτούν; Συγκεκριμένα, τι μέλλει γενέσθαι με την Μονή Γέννησης της Θεοτόκου (Μονή Θεοτόκου Μπάγιας) που τόσο το κτήριο όσο και οι πολύτιμες τοιχογραφίες της βρίσκονται υπό κατάρρευση; Τι εργασίες αποκατάστασης έχουν δρομολογηθεί για τις τρεις δημόσιες θολωτές μεταβυζαντινές βρύσες του χωριού καθώς και τη στεγασμένη Βρύση στο μονοπάτι για την Μονή Θεοτόκου και στα έργα υποδομής τους (στέρνες, δίκτυα κτλ);
3. Προτίθεται να καλύψει το νομικό κενό προστασίας του ανακηρυγμένου Γεωπάρκου UNESCO Εθνικού Δρυμού Βίκου-Αώου και των μονοπατιών του Ζαγορίου;
4. Θα μεριμνήσει έτσι ώστε να τεθεί εκ νέου υποψηφιότητα πολιτιστικού τοπίου στον Κατάλογο της Παγκόσμιας Κληρονομιάς της UNESCO για τα χωριά του Ζαγορίου και τα πολυάριθμα μνημεία του;

Ο Ερωτών Βουλευτής

Κρίτων Αρσένης